Raadsvoorstel

Aan de raad van de gemeente Sliedrecht

Zaaknummer:	Sliedrecht, 26 november 2019

Onderwerp
Opgavebladen Groeiagenda

Beslispunten
De Opgavebladen Groeiagenda voor de (boven) lokale uitvoering van de Groeiagenda vast te stellen.

Samenvatting
Omwille van de continuïteit op de lopende inzet op de Groeiagenda én om een gezamenlijke verkenning op het inhoudelijk perspectief voor 2020 te kunnen doen, is voor elke opgavelijn van de Groeiagenda een Opgaveblad uitgewerkt. Het is aan de afzonderlijke lokale raden deze bovenlokale inzet vast te stellen. Toegevoegd is ook de lokale inzet bij de uitvoering van de Groeiagenda. Ten slotte ontvangt de raad bij dit voorstel de evaluatie van drie regionale economische instrumenten: ROM-D, DEAL! en EDB, en de bestuurlijke conclusies op basis van die evaluatie.

Inleiding
Alle gemeenteraden hebben met hun instemming met de uitgangspunten van het advies van de commissie Deetman uitgesproken dat het verbeteren van de achterblijvende sociaaleconomische status van de Drechtsteden een urgente en volledig gezamenlijke opgave is en dat de Groeiagenda 2030 daarvoor het passende ambitiedocument is en blijft. Om de uitvoering van deze breed gedragen Groeiagenda voortvarend door te zetten is een nieuwe verdeling van bestuurlijke taken en bevoegdheden afgesproken en worden nieuwe organisatieafspraken gemaakt.

In de bijgevoegde regionale Opgavebladen wordt op hoofdlijnen beschreven welke inhoudelijke opgaven bovenlokaal, met elkaar, op dit moment worden uitgevoerd en nog worden opgepakt en welke lokale accenten hierin gezet worden. Bij deze Opgavebladen treft u ook een financieel overzicht van de verdeling over de diverse inhoudelijke thema's van het reeds voor de uitvoering van de Groeiagenda geoormerkte budget van jaarlijks 2,9 mln. euro (raadsbesluit 9 april 2019). Omdat de uitvoering verder vooral op lokaal niveau belegd wordt hebben wij ook inzichtelijk gemaakt hoe we in Sliedrecht de uitvoering in 2020 oppakken vanuit onze lokaal vastgestelde visies, programma's en projecten (o.a. vanuit het CUP). Hiervoor hebben wij voor de vier inhoudelijke thema's 'lokale opgavebladen' opgesteld en bij dit voorstel gevoegd. In deze lokale bladen staan juist de ambities van Sliedrecht centraal in relatie tot de regionale opgave en aanpak. Op die manier ontstaat samenhang en afstemming tussen de lokale en bovenlokale inzet.

Economisch instrumentarium

Verder geven we in dit voorstel specifiek aandacht aan het ruimtelijk-economische instrumentarium als onderdeel van de uitvoering van de Groeiagenda. De regio kent hiervoor een drietal instrumenten, namelijk ontwikkelingsmaatschappij ROM-D, promotie- en acquisitieorganisatie DEAL! en de Economic Development Board (EDB) als platform voor het initiëren en aanjagen van projecten gericht op

innovatie, vestigingsklimaat en werkgelegenheid. Dit instrumentarium maakt ook deel uit van de opgavebladen. Eind 2019 lopen de afspraken met deze drie belangrijkste instrumenten voor economisch beleid van de regio (deels) af. Begin 2019 heeft daarom onderzoeks- en adviesbureau Ecorys een evaluatie uitgevoerd naar ROM-D, DEAL! en de EDB. Het bijgevoegde evaluatierapport is eind april aan de portefeuillehouders Economie van de Drechtstedengemeenten aangeboden. In de maanden daarna is het rapport besproken in de Drechtraad en met de betreffende instrumenten zelf. Op basis daarvan is door de Bestuurlijke Werkgroep Economie de bijgaande notitie Voortzetting Economisch Instrumentarium opgesteld met daarin weergegeven hoe vanuit de zeven gemeenten de toekomst en werkwijze wordt vormgegeven.

Beoogd effect
Voortvarende uitvoering van de Groeiagenda om de sociaaleconomische status van de Drechtsteden te verbeteren.

Argumenten
1.1 De lokale raden dienen de koers te bestendigen voor de uitvoering van de Groeiagenda.

In de regionale Opgavebladen (bijlage 1) is de reeds ingeslagen koers voor de uitvoering op hoofdlijnen uitgewerkt. Het betreft daarom ook geen nieuwe informatie, maar een bundeling van waar we al mee bezig zijn. Conform het advies van de Commissie Deetman en de besluitvorming die daarover is genomen ligt de verantwoordelijkheid voor de uitvoering nu bij de lokale gemeenten. Vanuit die denklijn is op te maken dat het nodig is de Opgavebladen, ondanks dat het geen specifieke nieuwe besluiten omvat, aan de lokale raden ter besluitvorming dienen te worden voorgelegd ter bestendiging van de wijze van uitvoering.

1.2 Met de nieuwe werkwijze ligt de focus, nog meer dan nu, op de uitvoering van de Groeiagenda.

Die uitvoering gebeurt vooral lokaal. Gemeenten stemmen daarover af en zoeken naar de goede samenwerking. Vanuit de bovenlokale inzet worden de lokale uitvoering, de verbinding met andere overheden en de inzet op bovenlokale uitvoeringsprojecten van partners ondersteund. De bovenlokale inzet op de Groeiagenda-ambities moet zo goed mogelijk passen bij en versterking geven aan de lokale inzet op deze ambities.

In de opgavebladen wordt de inzet op hoofdlijnen beschreven. Dit doet niet altijd recht aan alle grote en kleinere inspanningen die door de opgaveteams en gemeenten zelf worden geleverd om concreet resultaat te bereiken, maar geeft voor nu hopelijk voldoende inzicht in wat we met elkaar doen en nog te doen hebben. Daarmee moet ook gezegd worden dat de aanpak binnen de opgaven continu meebeweegt met dat wat nodig is en daarmee een momentopname is. De opgaveteams werken koersvast maar wel met een aanpak die adaptief is, meebeweegt met kansen, ontwikkelingen en afgestemd is op wat ook onze partners nodig hebben en verwachten.

1.3 Het is van belang helder te hebben hoe we vanuit Sliedrecht uitvoering geven aan de uitvoering van de groeiagenda.

In de opgavebladen is globaal de regionale inzet uitgewerkt, maar ook wat er van de lokale gemeenten verwacht wordt. Over het geheel genomen constateren wij dat de verschillende onderdelen van de Groeiagenda zijn geborgd in onze bestaande visies, plannen en projecten. Daarmee zijn voor nu geen aparte besluiten nodig om de Groeiagenda ook in onze gemeente uit te voeren. We gaan daarmee onverminderd door op de weg die we al hebben ingezet. Om deze lokale inzet vanuit Sliedrecht inzichtelijk te maken hebben wij per thema een lokaal opgaveblad opgesteld (bijlage 2). Hierin staat concreet hoe we vanuit Sliedrecht invulling geven aan onze eigen ambities en die van de regio en hoe die elkaar kunnen versterken.

Punt van aandacht is de Omgevingsvisie die in 2020 wordt uitgewerkt. Hierin komen de thema's wonen, economie, bereikbaarheid en energie vanzelfsprekend samen, ook in relatie tot de uitvoering van de Groeiagenda. Het is denkbaar dat uit dit traject weer nieuwe initiatieven en acties voortkomen die een plek krijgen in de lokale opgavebladen.

1.4 Uit de evaluatie van Ecorys blijkt het belang en de toegevoegde waarde van de drie ruimtelijk-economische instrumenten voor de realisatie van de Groeiagenda.

In 2019 zijn de regionale ruimtelijk-economische instrumenten DEAL!, EDB en ROM-D door Ecorys geëvalueerd. Uit de evaluatie van Ecorys blijkt het belang en de toegevoegde waarde van de drie ruimtelijk-economische instrumenten voor de realisatie van de Groeiagenda. Ecorys concludeert dat voortzetting van de economische instrumenten is aan te bevelen en dat zij nadrukkelijker moeten worden ingezet om bij te dragen aan de Groeiagenda doelstellingen. In de bijgevoegde notitie 'Voortzetting Economisch Instrumentarium' - die als bestuurlijk oplegger is opgesteld bij het evaluatierapport van Ecorys - zijn de bestuurlijke reactie en vervolgstappen uiteengezet (bijlage 3). Ook de evaluatie is als bijlage toegevoegd (bijlage 4).

Ook voor Sliedrecht is de voortzetting van deze instrumenten van belang. De economie van Sliedrecht - voor zover überhaupt lokaal af te bakenen - is onderdeel van een regionaal economisch ecosysteem dat uitdagingen kent op het gebied van wonen, bereikbaarheid en banen (zoals geformuleerd in de Groeiagenda). Met name de economische opgave kan alleen op regionaal niveau worden geadresseerd en vereist dus - naast een ambitiedocument in de vorm van de Groeiagenda - een concreet instrumentarium. Zoals bij elke regionale aanpak is de impact vaak niet op te delen naar elke gemeente.

De promotie en acquisitie door DEAL! op nationaal en internationaal niveau van de Drechtsteden als maritieme topregio draagt bij aan de bekendheid, zichtbaarheid en uitstraling, en daarmee aan het vestigingsklimaat in de Drechtsteden als geheel en dus ook Sliedrecht. Het aantrekken van een bedrijf naar één van de Drechtsteden of het behoud van een bedrijf voor de Drechtsteden zorgt voor de creatie van nieuwe banen en het behoud van bestaande banen, ook in Sliedrecht, zelfs als een bedrijf in een buurgemeente gevestigd is.

Hetzelfde geldt voor de initiatieven van de EDB, met name gericht op het versterken van de aantrekkelijkheid voor jonge hoogopgeleiden en innovatie in de regio, het ontwikkelen van nieuwe vormen van personenvervoer over water, het stimuleren van zorginnovatie (met betrokkenheid van het Sliedrechtse bedrijf Verklizan) en het vergroten van het aanbod Hoger Onderwijs in de regio. Elk van deze initiatieven is allereerst en vooral regionaal, maar daarmee ook van toegevoegde waarde voor Sliedrecht via participerende bedrijven, banen voor jonge hoogopgeleide Sliedrechters, de bereikbaarheid van Sliedrecht over de Merwede en de aansluiting van het onderwijs op de behoefte van de arbeidsmarkt.

Kanttekeningen / Risico's
Niet van toepassing.

Kaderstellende en controlerende aspecten t.b.v. de gemeenteraad, uitgesplitst in:

- **Financiële kaders**

De financiering van de bovenlokale inzet voor de Groeiagenda is met het besluit van alle gemeenteraden in maart/april 2019 voor de komende jaren gegarandeerd op het nu beschikbare budget van 2,9 mln. Daarmee kunnen de opgavelijnen gecontinueerd worden en de aangegane verplichtingen doorgezet worden. In de Opgavebladen is op programmaniveau inzichtelijk gemaakt hoe de 2,9 mln. ingezet wordt in 2020 met betrekking tot de inhoudelijke thema's. Voor de bovenlokale inzet zijn geen aanvullende bijdragen nodig. Bij nieuwe ontwikkelingen op een opgavelijn,

zal binnen het totaalbudget bekeken worden hoe dit op te vangen, vanuit het principe dat er flexibiliteit moet zijn tussen de deelbudgetten van de opgavelijnen.

Het bedrag van 2,9 mln. valt in de huidige werkwijze in de begroting van de GRD. In de nieuwe situatie, waarbij de uitvoering van de Groeiagenda meervoudig lokaal belegd wordt, zal deze bijdrage terugvallen naar de gemeenten omdat de lokale gemeenten verantwoordelijk zijn. Die kunnen hun bijdrage via de eigen begroting dan weer oormerken voor de Groeiagenda conform het besluit van april 2019. Deze nieuwe werkwijze wordt echter nog uitgewerkt en hierover komt in de loop van 2020 meer helderheid.

Uitvoeringsprojecten

Het jaarlijkse budget van 2,9 mln. is uiteraard niet toereikend om daadwerkelijk uitvoeringsprojecten mee te financieren en lokale inzet te financieren. Deze kosten maken onderdeel uit van de lokale uitvoeringsagenda's en begrotingen. Uiteraard zal vanuit de gezamenlijkheid ingezet worden op het verkrijgen van beschikbare externe financieringsmiddelen, subsidies e.d. om de lokale en bovenlokale uitvoering te ondersteunen. Ook vanuit financieel perspectief streven we er naar om de bovenlokale inzet zo goed mogelijk aan te laten sluiten en ondersteunend te laten zijn op de lokale inzet.

Ten aanzien van de lokale uitvoering sluiten we zoveel mogelijk aan op de lokaal geformuleerde ambities en de aansluiting die hiervoor ligt met de groeiagenda. Vooralsnog doen we dit binnen het bestaande budget en binnen de bestaande formatie.

Economisch instrumentarium

Specifiek voor het ruimtelijk-economisch instrumentarium volgen er geen financiële consequenties uit dit voorliggende voorstel. De financiële behoeften van de ROM-D lopen via het aandeelhouderschap van de gemeente; de jaarlijkse bijdrage vanuit Sliedrecht aan DEAL! is reeds onderdeel van de exploitatiebegroting economie (op 12 november is de Begroting 2020 vastgesteld); de financiering van de EDB is onderdeel van de bovengenoemde Groeiagenda-begroting.

- **Wettelijke en Beleidskaders, eventueel inhoudelijke/ruimtelijke kaders**

Parallel aan de ontvlechting van middelen en mensen wordt ook de tekst van de Gemeenschappelijke Regeling aangepast op de nieuwe taken en afspraken op grond.

- **Duurzaamheid**

In de uitvoering van de Groeiagenda is het thema 'Energietransitie' een specifiek thema. Vanuit dit thema, waar ook een Opgaveblad voor is opgesteld, wordt aan duurzaamheid gewerkt.

- **Tijdspad, monitoring en evaluatie m.b.t. voorgesteld raadsbesluit**

Zie punt vervolgprocedure.

Communicatie / Participatie

Niet van toepassing.

Vervolg

De vier opgavelijnen worden in zelfstandige teams, onder bestuurlijke en ambtelijke aansturing, uitgevoerd maar staan uiteraard niet los van elkaar. De Groeiagenda is een integrale agenda en zeven Drechtstedengemeenten, zorgen er met elkaar voor dat die integraliteit niet uit het oog wordt verloren.

Voortgang
De uitvoering van de groeiagenda wordt 'meervoudig lokaal' belegd. Dat betekent dat over de uitvoering ook direct verantwoording wordt afgelegd aan de zeven gemeenteraden. Dit wordt georganiseerd onder andere in de bestuurlijke overleggen, in conferenties en in te ontwikkelen monitors. Over de uitvoering van de lokale projecten wordt u via de P&C cyclus en CIB's geïnformeerd. Op het moment dat van uw raad besluitvorming wordt gevraagd in het kader van de uitvoeringsprojecten zal dit uiteraard via de reguliere weg plaatsvinden.

Eerdere besluitvorming c.q. bronvermelding
Raadsbesluit inzake toekomst regionale samenwerking Drechtsteden d.d. 9 april 2019.

Raadsbesluit inzake Begroting 2020 d.d. 12 november 2019

Bijlagen

1. Bijlage 1_191001 Regionale Opgavebladen.docx
2. Bijlage 2_ Lokaal Opgaveblad Sliedrecht.docx
3. Bijlage 3_ Notitie Voortzetting Economisch Instrumentarium.docx
4. Bijlage 4_ Ruimtelijk-economisch instrumentarium Drechtsteden.pdf